

සිංහල භාෂාවේ ආරම්භය හා විකාශය

(ක්‍රි.පූ. 3 - ක්‍රි.ව.4)

- ආචාර්ය කනංගමුවේ රාහුල හිමි

ජාතියක් සතු භාෂාවක ආරම්භය කවදා කෙසේ සිදු වූණි දැයි නිශ්චිත ව ප්‍රකාශ කිරීම සුකර නොවේ. සිංහලයේ මුල් පදනම සොයන බොහෝ පඬිවරු විජය රජුගේ ජන්ම භූමිය සොයමින් සිංහල භාෂාව විජය රජුට ම සම්බන්ධ කිරීමට උත්සාහ ගත්හ. විජය රජුගේ ලංකාගමනය මෙරට සංස්කෘතියේ වැදගත් එක් සිදුවීමක් පමණක් මුත් එය සිංහල භාෂාවේ ආරම්භයට බලපෑ මූලිකතම හේතුව නොවේ. බොහෝ උගතුන්ගේ පිළිගැනීම නම් සිංහල භාෂාවේ ආරම්භය තත් කාල පරිච්ඡේදයෙන් ඔබ්බට දිව යන්නක් බවයි.

ක්‍රි. පූ. 06 වැනි ශත වර්ෂයට අයත් ඓතිහාසික සිදුවීම් දෙස පරීක්ෂාකාරී විමෙන් මෙරට විසූ ඇතැම් ගෝත්‍රික ජනතාවන් ගැන යම් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට පුළුවන. විජයාගමනයට පෙර පවා මෙරට ජනතාව හා නොයෙක් විදේශිකයන් සමග නොයෙක් ආකාරයෙන් සම්බන්ධතා පවත්වා ඇත. එසේ ආර්ථික, දේශපාලනික වශයෙන් සම්බන්ධතා පැවැත්වීමෙන් ජාතියේ මෙන් ම භාෂාවේ ද සම්මිශ්‍රණයක් ඇති වන්නට ඇත. සිංහල භාෂාවේ ආරම්භය පිළිබඳ ව මැදඋයන්ගොඩ විමලකිත්ති හා කඩවැද්දුව සුමංගල යන හිමිවරු සිය "සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය" නම් ග්‍රන්ථයෙන් මෙසේ විග්‍රහ කරති.

"මෙසේ ඉන්දියාවෙන් හා තවත් රටවලින් පැමිණි අයත් සමග ලංකාවේ එකල විසූ යක්ෂ, රාක්ෂ, නාග, දේවාදී ගෝත්‍රිකයන් මුසු වූණු අතර ඔවුන්ගේ භාෂාවන් මුසු විය. එහෙත් ලංකාවේ ඉතා පැරණි ශිලා ලිපි අනුව නිගමනය කළ හැක්කේ උතුරු ඉන්දියානු ප්‍රාකෘතයන් සමග පැරැණි සිංහලය වැඩි වශයෙන් ගැළපුණු බවය."¹

විජයාගමනයට පෙර ඇත රටවලින් පැමිණි ජනතාව වෙළඳ කටයුතු නිසා මෙරට ජනතාව හා සම්බන්ධතා පවත්වා ඇත. ඔවුන්ගේ භාෂාවන්, මෙරට ජනතාව භාවිත කළ භාෂාවක් අතර සම්මිශ්‍රණයක් ඇති වීම වැළැක්විය නොහැක්කකි. විජය රජුගේ පැමිණීමෙන් සිද්ධ වූයේ තව දුරටත් එම භාෂාව සම්මිශ්‍රණය වීමෙන් සංවර්ධනය වීමයි. නැත්නම් භාෂාත්මක සන්නිවේදනය කායථීය පුළුල් වීමයි. සිංහල භාෂාවේ ආරම්භය ගැන අදහස් දක්වන කුරුණව ධම්මරතන හිමියන් ප්‍රාග් විජයීය හා විජයසමයානුගත කරුණුම හේතු කර දක්වයි.

"කිසිදු මාතෘ භාෂාවකට හෝ ප්‍රාකෘතයකට අනුගත නොවූ වදන් මාලාවක් අපගේ වචන කෝෂයෙහි ස්ථාවරව තිබීම සිංහල භාෂාවේ ආරම්භය දුරාතීතයකට යොමු කරවයි. මේ කරුණු පදනම් කර ගන්නා ඇතැම් භාෂා තත්ත්වඥයෝ සිංහල භාෂාව අත් කිසිදු භාෂාවකට සම්බන්ධ නොවූ මෙරටෙහිම නිපන් බසක් සේ සලකති. තවත් පිරිසක් ඉන්දියාවෙන් පැමිණි විජයාදීන්ගේ භාෂාවක් මෙරට මූල භාෂාවක්

සම්මිශ්‍රණය වීමෙන් සිංහල භාෂාව නිපන් බවත් කල් යාමේදී මූල භාෂාව යටපත් කොට ආගන්තුක භාෂාව ඉස්මතුව සිංහල භාෂාව පහළ වූ බවත් සලකති."²

විජය කුමරු මෙරට පැමිණියේ ඉන්දියාවේ නැගෙනහිර ප්‍රදේශයෙන් ය. ඇතැමෙක් විජයගේ පැමිණීම ඉන්දියාවේ බටහිර ප්‍රදේශයට සම්බන්ධ කරන්නට උත්සාහ කළ ද, විජය රජු පැමිණියේ වයඹ දිග ලංකාවේ තාමිරපර්ණියටය. නමුත් විජය රජු පසුකලා යැයි ගැනෙන භාරුකච්චා හා සුප්පාරුක තොටුපල බටහිර දිගට අයත් ය. නැගෙනහිර මෙන්ම බටහිර දෙදිග ම ප්‍රචලිත වූ භාෂාවක් විජය රජු භාවිත කරන්නට ඇතැයි ද භාෂාත්මක වශයෙන් ඒ දෙදිගයන්හි ම භාෂාවෙහි සාමාන්‍යත්වයක් පවතින්නට ඇතැයි ද, අනුමාන කළ හැකිය. විජයාගමනයෙන් පසුව වූ හද්දකච්චායනා කුමරියගේ ආගමනයත් ඇයගේ සොහොයුරන්ගේ ආගමනයත් නිසා ඉන්දියාවේ විවිධ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් භාවිත කළ භාෂාව මෙරට ජනතාව අතර සීඝ්‍රයෙන් ව්‍යාප්ත වන්නට ඇත. මුල් භාෂාව හා සම්මිශ්‍රණය වන්නට ඇත. තියඩොර් පී. පෙරේරා මහතා "සිංහල භාෂාව" නම් ග්‍රන්ථයෙන් ඒ බව මෙසේ අනාවරණය කරයි.

"විජය රජු සහ ඔහුගේ පිරිස කථා කළ භාෂාව සමහර කරුණුවලින් ලංකාවේ මුල් පදිංචිකාරයන්ගේ භාෂාව හා සමාන ව තිබුණේ යයි ද, ඒ භාෂා දෙක මිශ්‍රවීමට වැඩි බාධාවක් නොතිබුණේ යැයි ද කල්පනා කළ හැකි ය."³

විජයාගමනයෙන් වර්ෂයට 275 කට පමණ පසු එළඹී දෙවන පැතිස් යුගය මෙරට ඉතිහාසයේ විශාල පෙරළියක් සිදු වූ යුගයකි. එනම් ඉන්දීය ධර්මදූතයන් වහන්සේලාගේ ලංකාගමනය යි. උන් වහන්සේලා හඳුන්වා දුන් දායාදයන් අතර අක්ෂර කලාව ද වැදගත් ය. ධර්මදූතයන් වහන්සේලා මෙරට ජනතාවට ගැළපෙන, තේරෙන භාෂාවකින් ධර්ම දේශනා කළහ. එම භාෂාව කුමක් ද? මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ මෙරට භාවිත භාෂාව දැන ගෙන සිටියේ ද, නැතහොත් දෙපිරිසට ම ඔවුනොවුන් භාවිත කළ භාෂාව අවබෝධ කර ගැනීමට පුළුවන් වූයේ ද? යන ප්‍රශ්න මෙහිදී මතු වෙනු ඇත. විජය රජු ඇතුළු පිරිස භාවිත කළ ඉන්දීය ප්‍රාකෘතයකින් මෙරට මූල භාෂාව සංවර්ධනය වූ බැවින් ධර්ම දේශකයන්ගේ භාෂාව අවබෝධ කර ගැනීම මෙරට වාසීන්ට දුෂ්කර නොවන්නට ඇතැයි හැගේ. ශ්‍රී සුමංගල ශබ්ද කෝෂ ප්‍රස්තාවනාවේ පැනෙන පහත පාඨයෙන් ඒ බව තවදුරටත් අවබෝධ කර ගැනීමට පුළුවන.

"විජය රජු ඇවෑමෙන් අවුරුදු දෙසිය ගණනක් ගිය කල රජ පැමිණි දෙවන පැතිස් නිරිඳුන් සමයෙහි බුදු සසුන් පිහිටුවීම සඳහා මගධ දේශයෙන් මෙහි පැමිණි ධර්ම දූතයන් වහන්සේලාට මෙරට වැසියන් හා පහසුවෙන් කතා බස් කර ගැනීමට හැකි වූ හෙයින් පුරාණ මාගධී ප්‍රාකෘතය ම හෝ ඊට ආසන්න වූ භාෂාවක් හෝ එකල මෙහි ව්‍යවහාර වූ බව සිතා ගත හැකි ය."⁴

දඹදිව භාවිත වූ අශෝක ප්‍රාකෘත භාෂාවට සමීප සම්බන්ධතා තිබූ භාෂාවක් ක්‍රි.පූ. 03 වැනි සියවස දී මෙරට ජනතාව අතර භාවිත වන්නට ඇත. විශේෂයෙන් ම අශෝක සමයේ දී ආගමික

දූතයන් වශයෙන් මෙරට වැඩි ධර්ම දූතයන් අතින් අශෝක රජයේ භාෂාව භාවිත වූවා ද, යනු සැක සහිත ය. මහාවංසයේ සඳහන් පරිදි මිහිඳු හිමියන් දම් දෙසා ඇත්තේ හෙළදිව භාෂාවෙනි.

“ලංකාව පිහිටු විමෙහි හෝ අධික කොට තැබීමෙහි ශාස්තෘ කෙනෙකුන්ගේ ආකාර ඇති ලක්දිවට පහනක් බඳු වූ ඒ මහා ස්ථවිර තෙමේ මෙසේ දෙනැනෙක් හි දී හෙළදිව බසින් දහම් වදාරා ලක්දිව වැසි ජනයා කෙරෙහි සද්ධර්මයාගේ බැස ගැන්ම කර වූ සේක: හෙවත් සද්ධර්මයේ පිහිට වූ සේක.”⁵

සිංහල අක්ෂර මාලාව බ්‍රාහ්මී අක්ෂර මාලාවෙන් පැවැත එන බව දක්වන බොහෝ උගත්තු තත් බ්‍රාහ්මී අක්ෂර අශෝක ප්‍රාකෘතයන්ට දක්වන දැඩි සාමාන්‍යතාව ද ගෙන හැර දක්වති. හේ කෙසේ වෙතත් ත්‍රිපිටකය වැනි ගැඹුරු දර්ශනයක් හෙළ බසින් ලියා තබන්නටත් අටුවා සම්පාදනය කරන්නටත් පොහොනා සංවර්ධිත භාෂාවක් මනින්ද යුගයේ දී මෙරට භාවිත වී ඇත. තත් යුගයේ සාහිත්‍යයේ සංවර්ධනය පිළිබඳව කොටහේනේ ප්‍රඥාකීර්ති හිමිගේ ප්‍රකාශයක් තෙරිපැහැ සෝමානන්ද හිමි සිය “සිංහලයේ පරිණාමය” ග්‍රන්ථයට උද්ධෘත වශයෙන් ගෙන හැර දක්වයි.

“ක්‍රි.පූ. 3, 2 වැනි ශත වර්ෂවලට අයත් සෙල් ලිපිවලින් සිංහල අකුරු බ්‍රාහ්මී අක්ෂරවලින් පැවැත එනු යි සිතීමට පුළුවන් වෙයි. ලේඛන කලාව ගැන බෞද්ධ ධර්ම දූතයන් විසින් ලක් වැසියන් තුළ ප්‍රබෝධයක් ඇති කරන ලදැ යි එයින් හැඟේ. මෙසේ ධර්ම ප්‍රචාරය, ධර්ම සාකච්ඡා, අටුවා පරිවර්තන, ග්‍රන්ථ තැනීම ආදිය නිසා මිහිඳු යුගය සිංහල සාහිත්‍යයෙහි මහත් අභිවෘද්ධිය සැලසුණු අවස්ථාවක් බව එළි වෙයි. මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ මෙහෙයීමෙන් පහළ වූ සිංහල පොත් පත් සියල්ලම ගොඩ ගැසූ කළ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ඇතුන් සත් දෙනෙකුගේ තරමට උස් වේ යැයි පූර්වාචාර්යවරුන් කියන බව පැරැණි පාලි පාඨයක සඳහන් වේ.”⁶

මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය අවබෝධ කර ගන්නට ද, උන් වහන්සේ හා සාකච්ඡා පවත්වන්නට ද පොහොනා සංවර්ධනාත්මක භාෂාවක් ක්‍රි.පූ. 03 වැනි සියවස වන විට මෙරට ජනතාව අතර භාවිත වූ බව නොයෙක් ඓතිහාසික තොරතුරුවලින් අනාවරණය කර ගැනීමට පුළුවන. වංශ කතා තොරතුරු අනුව මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ දේවානම් පියතිස්ස රජු හමු වූ විගස ම ඔහුගේ ප්‍රඥා මහිමය විමසීම පිණිස සංවාදයක යෙදුණු බව පෙනේ.

“මිහිඳු මහ හිමියන් ප්‍රධාන භික්ෂු පිරිස එද්දී මේ දිවයිනේ භාෂාවක් උන්වහන්සේලා කතා කළ භාෂාවක් අතර දැඩි සම්බන්ධයක් තිබුණු බව ද පෙනේ. ලක්වැසියන් සමග උන්වහන්සේලාටත්, උන්වහන්සේලා සමග ලක්වැසියන්ටත් ඔවුනොවුන්ගේ අදහස් ඔවුනොවුනට හැඟෙන පරිදි කතාබස් කරන්නට පුළුවන්කම තිබුණු හෙයිනි.”⁷

සිංහල භාෂාවේ ආරම්භය පිළිබඳව කරුණු ගවේෂණය කිරීමේදී ඒ සඳහා ඉවහල් වූ ප්‍රබල සාධක කීපයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවිය යුතු බව ඉහත විස්තරයෙන් පෙනේ. එනම් ප්‍රාග් විජයීය භාෂාත්මක තොරතුරු, විජයානුගත භාෂාත්මක තොරතුරු හා මහින්ද සමයානුගත භාෂාත්මක තොරතුරු වශයෙනි. මෙසේ භාෂාවේ ප්‍රභවය දුරාතීතයකට යොමු කළ ද පිළිගත හැකි අඛණ්ඩ ඓතිහාසික මෙන් ම පුරාවිද්‍යාත්මක තොරතුරු හමුවන්නේ ක්‍රි. පූ. 03 වැනි සියවසින් මෙපිට ය. මේ සියලු තොරතුරු සැලකිල්ලට බඳුන් කරමින් අපට ගවේෂණය කරන්නට අත්පත් වී ඇති භාෂාවේ ආරම්භය පිළිබඳව කේ.ඩී.පී. වික්‍රමසිංහ මහතා "සිංහල හා රාජ්‍ය භාෂාව" නම් ග්‍රන්ථයේ මෙසේ නිගමනයක් ඉදිරිපත් කරයි.

"ලංකාවේ සිංහල භාෂාව හැඩ ගැසුණේ විජයාවතරණයට පෙර මෙහි පැවැති භාෂාවක්, විජය හා පිරිසගේ භාෂාවක්, මිහිඳු මාහිමියන් දහම් දෙසූ මාගධ පාලියත් සම්මිශ්‍රණය වීමෙන් බව ලෙහෙසියෙන් ම නිගමනය කළ හැකි ය. ඉන් පසු වරින් වර මේ රටට සංක්‍රමණය වූ අනෙකුත් ජාතීන්ගෙන් ලබන ලද පෝෂණය නිසා මද කලකින් ම සිංහලය ඕනෑම අදහසක් පළ කළ හැකි ඉතා පළල් ශබ්ද කෝෂයකින් යුත් බල සම්පන්න භාෂාවක් බවට පත් විය."⁸

සිංහල භාෂාවේ ආරම්භය කෙරෙහි ඉන්දීය ප්‍රාකෘතයන්ගේ සෘජු බලපෑම දක්නට ලැබේ. ඒ බලපෑම ඉන්දියාවේ කවර ප්‍රදේශයකින් සිදුවූයේ ද යන්න පිළිබඳ විවිධ මත පවතී. ඒ අදහස් සම්පිණ්ඩනාත්මකව මෙසේ දැක්වීමට පුළුවන.

සිංහල භාෂාවේ සම්භවය සිදුවූයේ ඉන්දියාවේ නැගෙනහිරින් ද බටහිරින් ද

▪ **වයඹ දිග හා බටහිර දිග මත.**

එස්. කේ. වැටර්ස්, සෙනරත් පරණවිතාන, විලියම් ගෙගර්, එච්. ඩබ්ලිව්. කොඩ්රින්ටන් ආදීහු මේ මතය දැරූ අය වෙති.

- ◆ විජය කුමරුගේ මුල් වාස භූමිය වගුරටයි. එය ඉන්දියාවේ බටහිරට සම්බන්ධ කොට දැක්වීම.
- ◆ පුරාණ ඉන්දු ආර්ය භාෂාවේ "ව" අක්ෂරය බටහිර හා වයඹදිග ඒ ආකාරයෙන්ම ආරක්ෂා වී තිබීම. සිංහලයේද එය එසේම විය.

විංශති - විසි

විහාර - වෙහෙර

විණා - වෙණ

වාල - වල්

- ◆ නැගෙනහිර දිග ප්‍රදේශවල ව - බ බවට පත් වී ඇත.

විහාර් - බිහාර්

විංශති - බිස්

“ය” යන්නද එසේම ආරක්ෂා වී තිබේ.

යෝජන - යොදුන්

යෝග්‍ය - යොවුන්

යක්ෂ - යක්

◆ ඉන්ද්‍ර ඉරාණිය හෙවත් පෞරාණික භාෂා ලක්ෂණ වන

න - ල

ල - න

ස - හ වීම සිංහලයේද දක්නට ඇත.

ලලාට - නළල්

ලාභිගල - නඟුල්

වෘෂභ - වැහැල්

ශ්‍රමණ - හමණ - මහණ

සගස දිනෙ - සගහ දිනෙ

◆ සිංහලයේ දක්නට ලැබෙන එක්/ අක් ප්‍රත්‍යය යෝග්‍ය ඉන්ද්‍රිය බටහිරට සමීපත්වයක් දක්වයි.

◆ වයඹ දිග ඉන්දියාවේ ඉන්ද්‍ර නදී නිම්නයේ භාවිත වූ “ග්‍රාමණී” යන්න “ගමණී” ලෙස සිංහල ප්‍රාකෘතයේදී භාවිත වීම.

ගමණී උභි මහරජ (ක්‍රි.පූ. 03 මිහින්තලා ලිපිය)

මහරජ ගමණී අබය¹

◆ සිංහලයේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රති ධ්වනි ශබ්ද වයඹ දිග ඉන්දියාවෙන් ලැබූ බව ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි මහතා පෙන්වා දෙයි.

දතපත, අච්ඡ් පච්ඡ්, සුද්ද ඛුද්ද.

◆ වයඹ දිග ඉන්ද්‍ර නිම්න ජනතාව තිරිඟුවලට “ගොධුම” යනුවෙන් භාවිත කළ ද ලංකාවේ එය “වී” උදෙසා භාවිත කළ බව පරණවිතාන මහතාගේ අදහසයි.

ගොධුම > ගොයම්

◆ ශ - ෂ - ස වෙනුවට ප්‍රාකෘත සිංහලයේ “ස” යෙදීම වයඹ හා බටහිර දිග ඉන්ද්‍රිය ප්‍රාකෘත ආභාසයකි.

තිෂ්‍ය - තිස

සංස - සඟ

“ශ” යෙදීම නැගෙනහිර ආභාසයක් බව ඇතමෙක් කියති.

▪ ඊශාන හා නැගෙනහිර දිග මත

මොහොමඩ් ෂහිදුල්ලා, රඹුක්වැල්ලේ සිද්ධාර්ථ හිමි, පී. බී. එෆ්. විජේරත්න ආදීහු මේ මතය දරති.

◆ නැගෙනහිර ඊශාන දිග ප්‍රධාන ගංගාව වූ ගංගා නම් ගඟ ආශ්‍රයෙන් - ගඟ - යන්න මෙරට භාවිත වේ.

◆ ක්‍රි.පූ. 03 - 02 තුළ මෙරට භාවිත වූ "එ" විභක්ති ප්‍රත්‍යය (ප්‍රථමා ඒකවචන) අර්ධ මගධී අතුවේ නැගෙනහිර ආර්ය භාෂා ගණයට අයත්ය.

පුතෙ- පියෙ - රජේ - ලෙණෙ තුබේ.

අපි/ අප, තොපි/තොප,රූප නැගෙනහිර අශෝක ප්‍රාකෘතයට සම්බන්ධය.

අළේ - අප

තුළේ - තොප

◆ නැගෙනහිර අශෝක ශිලා ලිපි හා ලංකාවේ පැරණි ශිලා ලිපි අතර සමාන බවක් දක්නට ඇත. "දෙවනං පියස වචනෙන තොසලියං මහාමාතා නගල ජයො වත පියං ආකිජ් දබාමි. හකං තං ඉජාමි" - අශෝක ප්‍රාකෘත

රක්ඛ නගකධිත රක්ඛ උති ක්ඛය අබ් අනුරදිව රක්ඛ උතික්ඛ කරපිතෙ යෙ ඉම ලෙණෙ වතු දිගඟ ශසස දිනෙ"¹⁰ (වචනියාවේ පෙරියකුලම්)

◆ සංස්කෘතයේ නැති නැගෙනහිර පාලි, මගධී භාෂාවල දක්නට ලැබෙන වචන ප්‍රාකෘත සිංහලයේ භාවිත වීම.

පාලි	අර්ධ මගධ
අක්ඛණා - අකුණු	පාය - පා
පචිජ් - පැස්	රායි - රැ

◆ වයඹ දිග සංස්කෘත හා බටහිර දිග පාලි ආශ්‍රිතව ද සිංහල භාෂාව වඩාත් සමීප වන්නේ පාලියටය.

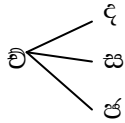
සංස්කෘත	පාලි	සිංහල
ආරත්ති	රතන	රියන්
අගරූ	අගලු	අගුල්

සංස්කෘත	අධි මගධී	සිංහල
අනත්ත	නත්ත	නත්
අපරාධ්‍යතෙ	අපරජික්ඛති	වරද
තිජ්ඨති	විටති	සිටි

▪ සමරූපී නොවූ අදහස් කීපයක්.

යට කී අවස්ථාවන් දෙකේදීම දක්නට ඇති හෝ නැති ලක්ෂණ

- ◆ "ච" ශබ්දයේ පරිණාමය.

චක්කචත්ති > සක්චිති

ආචාර්ය > ඇඳුරු

චන්ද > සඳ

- ◆ මහාප්‍රාණ අක්ෂර අල්පප්‍රාණ අක්ෂර බවට පත්වීම.

ධම්ම රක්කිත > දම රකිත

ඵර > තෙර

සික්ඛා > සිඛ

- ◆ දීඝී ස්වර හ්‍රස්ව වීම

මහාරාජ > මහරජ

ගාමිණී > ගමණී

ආගත > අගත

වාපි > වපි

- ◆ සංයුක්ත ශබ්ද කේවල ශබ්ද බවට පත්වීම.

උත්තිය > උති

චතුද්දිය > චතුදිස

ධම්ම රක්කිත > දම රකිත

පුත්‍ර > පුත්ත > පුත

- ◆ සංස්කෘතයේ "කෂ" සංයෝගය නැගෙනහිර දිග "කි" බවට පත්විය. එය බටහිරදිග "චජ" ලෙස යෙදේ. මේ ලක්ෂණ දෙකම දක්නට ඇත.

	සංස්කෘත	පාලි	සිංහල
නැගෙනහිර	රක්ෂිත	රක්ඛිත	රකිත
	කෂත්‍රිය	ඛත්තිය	කැත
බටහිර දිග	කුක්ෂි	කුච්ඡි	කුස
	කෂණ	ඡණ	සැණ

සිංහල භාෂාව ප්‍රභව වූයේ ආර්ය භාෂා ප්‍රාකෘතයකින් ද නැතහොත් අනාර්ය භාෂා ප්‍රාකෘතයකින් ද, යන්න පිළිබඳව ගවේෂණය කළ වාග්වේදීහු නොයෙක් කරුණු ඉදිරිපත් කළහ. එම කරුණු අනුව පිළිගත හැකි වඩාත් සාධාරණ නිවැරදි තීරණය වූයේ සිංහලයේ ප්‍රභවය ආර්ය භාෂා මූලයකින් සිදු වූ බව යි. විශාල පිරිසක් සමග රාජ්‍යයක් පිහිටුවීමෙහි බල පුළුවන්කම ද ඇතිව පළමු කොට ලංකාව තරණය කළ "විජය" කුමරු භාවිත භාෂාව ඒ සඳහා බෙහෙවින් උපකාරක වන්නට ඇතැ යි උපකල්පනය කිරීමට කිසිදු බාධාවක් නැත. නමුත් ප්‍රධාන බාධකය වන්නේ පිළි ගැනීමට හැකි කිසිදු ඓතිහාසික ලේඛනයක් අත්පත් වී නොතිබීමයි.

ආර්ය භාෂා මූලයකින් ප්‍රභවය ලැබූ සිංහල භාෂාව ආර්ය භාෂාවකි.

මේ අදහස ඉදිරිපත් කළේ නම් එස්.කේ.වැට්ටර්ජ්, එච්.ඩබ්.කොඩ්රින්ටන්, එම්.සහිදුල්ලා, මැන්දිස් රෝහණධර, සී.ඒ.විජේසිංහ, එම්.එච්.කාන්තවල, රඹුක්වැල්ලේ සිද්ධාර්ථ හිමි, ඊස් ඩේවිඩ්, විල්හෙයම් ගෙගර්, පී. ඩී. එෆ්. විජේරත්න, ඒ. එල්. බණ්ඩාර, ඩී. ඊ. හෙට්ටි ආරච්චි, ආදීහුය. ඔවුන්ගේ අදහස් සම්පිණ්ඩනාත්මකව මෙසේ සඳහන් කළ හැකිය.

1. ඓතිහාසික මූලාශ්‍රවල එනම් ක්‍රි.පූ. 06 වැනි සියවසේ විජය ඇතළු පිරිස උතුරු ඉන්දියාවෙන් මෙරටට සංක්‍රමණය වූ බව සඳහන් වේ. ඔවුන්ට පසුවද ආර්ය කණ්ඩායම් කීපයක් පැමිණ ඇත. මේ පුරාවෘතවලින් කියවෙන්නේ ඔවුන් මේ දිවයිනෙහි ජනාවාස වූ පසු සිංහලද්වීප නමින් මේ දිවයින හැඳින්වූ බවය. ඔවුන් භාවිත කළ ප්‍රාකෘත (ආර්ය) භාෂාවන්ගෙන් සිංහල භාෂාව ප්‍රභවය විය.
2. ක්‍රි.පූ. 1000 පමණ වන විට උතුරු ඉන්දියාව පමණක් නොව දකුණු ඉන්දියාවද ආර්ය ජනාවාස බවට පත් විය. දකුණු ඉන්දියාවේ වර්තමාන තින්නවේලි දිස්ත්‍රික්කයේ තාමුපර්ණි ප්‍රදේශයේ පදිංචි වී සිටි ආර්යයන්ගෙන් කණ්ඩායමක් මෙරටට පැමිණ මෙරට තම්බපණ්ණිය නාමයෙන් හැඳින්වූහ. දකුණු ඉන්දියාවේ සිට ගොඩබිම සංක්‍රමණයක් වශයෙන් මෙය හඳුන්වා ඇත. එයට පසුව විජය ඇතුළු පිරිස උතුරු ඉන්දියාවෙන් පැමිණ මෙරට සිංහලදීපය නමින් හැඳින්වූහ. මෙම සංක්‍රමණ ඉන්දීය ආර්ය සංක්‍රමණ බැවින් සිංහල භාෂා සම්භවයද ආර්ය ප්‍රාකෘත භාෂාවන්ගෙන් සිද්ධ විය.
3. වාග්විද්‍යාත්මක හා භාෂාත්මක ලක්ෂණ අනුවද සිංහල භාෂාව සමීප වන්නේ ආර්ය භාෂාවන්ටය. සිංහල පැරණිතම බ්‍රාහ්මී ලිපි ලේඛන හා ඉන්දීය ප්‍රාකෘත ආර්ය භාෂා සංසන්දනාත්මකව බලන විට ඒ තුළ සමාන ලකුණ දක්නට ඇත. ක්‍රි.පූ. 03 සියවසේ පටන් ලියවුණු පුරා ලිපි රාශියක්ම දක්නට ඇත. මිහිදු මා හිමි මෙරට පැමිණ හඳුන්වා දුන් ලේඛන කලාව හා අක්ෂර මාලාව අයත් වන්නේ ආර්ය භාෂාවන්ටය.

ක්‍රි.පූ. 03 සියවසේ සිට ක්‍රි.ව. 02 වන සියවස දක්වා කාලය තුළ ඉන්දියාවේ ලියවී ඇති බ්‍රාහ්මී ලිපිවල, අශෝක සෙල්ලිපිවල හා ඉන්දීය ප්‍රාකෘත භාෂාවලද පාලි වැනි භාෂාවන්හි

පෙනෙන ලක්ෂණ එම කාලයේ මෙරට ඇති වූ ශිලා ලිපි භාෂාවන්ට සමීපය. එය ශබ්ද කෝෂය පමණක් අතින් නොව අක්ෂර පද වාක්‍ය රටා අතින්ද සමානය.

නිද :-

"දෙවනපිය මහරජාධිපති බරියය බකිනිය උපාසික වරුණදකය ලෙණෙ

(ක්‍රි.පූ. 03 මිහින්තලා ලිපිය)

මෙය පාලි භාෂාවට පරිවර්තනය කළ විට

දේවානාපිය මහාරාජස්ස හරියාය හගිනියා උපාසිකා වරුණ දන්තාය ලෙණං

පහත සඳහන් ශිලා ලේඛනයද එසේමය.

තලදර නගහ පුත දෙවහ ලෙණෙ අගත අනගත වතුදිස ශගස

(වෙස්සගිරි ක්‍රි.පූ.02)

තුලාධර නාගස්ස පුත්තස්ස දෙවස්ස ලෙණං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දිස්ස

තුලාධර නාගස්සා පුත්‍රස්සා තිෂාස්ස ලෙනං : ආගතානාගතස්ස වාතුර්දිගසා සංසසා"¹¹

සමීප භාෂා ලක්ෂණ හා භාෂා ඥාතීත්වය දැක ගැනීමට පුළුවන. මෙම ලිපිය හා ඉහත ලිපි බලන විට භාෂාන්තරමය වශයෙන් එකම භාෂාවක උපභාෂාමය ලක්ෂණද පෙන්වුම් කරයි.

- සිංහලයේ මූලිකම ශබ්ද පද්ධතිය නියෝජනය කළ අක්ෂරමාලාව නම් අ-ඉ-උ-එ-ඔ-ක-ග-ච-ජ(කඩ)-ට-ඩ-ණ-ත-ද-න ප-බ-ම- ය-ර-ල-ව ශ-ස-හ-ළ යන්නයි. සිංහල අක්ෂර මාලාව ආරම්භ වී සියවස් හතකට පමණ පසු ආරම්භ වූ දෙමළ ලේඛන ක්‍රමයේ අක්ෂර මාලාව තෝල්කාප්පියම් නම් වියරණ ග්‍රන්ථයෙන් මෙසේ දැක්වීමට පුළුවන.

අ-ආ-ඉ-ඊ-උ-ඌ-එ-ඒ-ඓ-ඔ-ඕ-ඎ-ඏ-ඐ-එ-ක-(බ) ව-ඤ-ට-ණ-ප-ම-ය-ර-ල-ව-ළ-ට-න-

යන අක්ෂර මාලාවයි. අක්ෂර මාලාවේ ඇති නැති පරතරයක් දක්නට ඇත. එසේම පාලි සංස්කෘත වැනි භාෂාවල සෝෂ-අසෝෂ ලක්ෂණය ඇත. දෙමළෙහි නැත. නමුත් සිංහල භාෂාවේ ඇත. එසේම ද්විතීයික සිංහල හෝඩිය ගැන බැලීමේදී එය සමීප වන්නේ පාලි සංස්කෘත වැනි ආර්ය භාෂාවන්වලටය. පුරාතන-නූතන ඉන්දු ආර්ය භාෂාවන්ට 90% ක පමණ ඥාතීත්වයක් පෙන්වුම් කරයි. මේ අනුව බලන විට සිංහල අක්ෂර මාලාව ද්විතීයික භාෂාවෙන් ලැබුණු දායාදයක් නොව බ්‍රාහ්මී අක්ෂර මාලාවෙන් ලත් දායාදයක් වශයෙන් පෙන්වා දීමට පුළුවන.

- සිංහල නාම පද හා ආධ්‍යාත පද වරනැගීමේදී මුල් යුගයේ සිටම සමීප වන්නේ ආර්ය භාෂාවන්ටය.

- නාගසා > නාගස්ස > නගස
- පුත්තස්ස > පුතහ
- උපාසිකා > උපසික

6. සිංහල වාක්‍ය රටාවේ හා උක්තාබ්‍යාක රටාවේ ලක්ෂණ ඉන්දු ආර්ය භාෂාවන්ට සමානය. (කි.- නති, සි-ථ, මි-ම)

7. අද සිංහල භාෂාවේ දක්නට ලැබෙන ද්‍රවිඪ වචන ක්‍රි. ව. 06 වැනි සියවසයෙන් පසුව එකතු වූ ඒවාය.

මේ සියලු ලක්ෂණවලින් අපට පෙනී යන්නේ සිංහල භාෂාවේ සම්භවය ඉන්දු ආර්ය භාෂා පවුලෙන් සිදු වූ බවයි. ක්‍රි.පූ. 06 සියවසයේ දී පමණ ඉන්දියාවේ භාවිත වූ පාලී-මාගධී-අර්ධමාගධී, ශෞරසේනී, මහා රාජප්‍රී වැනි ප්‍රාකෘත භාෂා භාවිත කළ උතුරු ඉන්දියානු සංක්‍රමිකයින්ගේ ආභාසයෙන් සිංහල භාෂාව සම්භවය වූ බවට ඉහත තතු ප්‍රමාණවත්ය. නමුත් ඒ අසවල් ප්‍රාකෘත භාෂාවෙන් යැයි සෘජුව ප්‍රකාශ කළ නොහැකිය. ක්‍රි.පූ. 3 - ක්‍රි.ව. 4 සියවස දක්වා සිංහල ප්‍රාකෘත යුගය වශයෙන් වග්වේදීන් වෙන් කරන්නට උත්සහා දැරුවේ ප්‍රාකෘත ආර්ය භාෂා ලක්ෂණ බෙහෙවින් බලපෑ නිසා විය හැකිය.

ද්‍රවිඪ භාෂා මූලයකින් සම්භවය ලැබූ සිංහල භාෂාව අනාර්ය භාෂාවකි.

මෙම මතය ඉදිරිපත් කළේ මහාචාර්ය ලැෂන්, සර් එමර්සන් ටෙනන්ට්, ජේ. බිම්ස්, හු නෙවිල්, ඥාන ප්‍රකාශම් පියතුමා, ඩබ්ලිව්. එෆ්. ගුණවර්ධන ආදීහුය.

I. ඉන්දීය ආර්ය සංක්‍රමණයට පෙර "මොහෙන්දෝ - ජාරෝ - හරප්පා ශිෂ්ටාචාරය ගොඩ නගාගෙන ජීවත් වූ දියුණු ජාතිය ආර්ය සංක්‍රමණයත් සමග දකුණු දෙසට සංක්‍රමණය වූහ. ද්‍රවිඪ මූලයකින් පැවත ආ මොවුන් කථා කළේ අනාර්ය භාෂාවකි. මොවුන්ගෙන් සිංහල භාෂාව ප්‍රභවය විය. විජයාවතරණයට පෙර මෙය සිදු විය.

II. විජය කුමාරයා ගෙන්වා ගත් (දකුණු මධුරාවෙන්) විජයා කුමරිය ඇතුළු පිරිස ද්‍රවිඪ ජාතිකයන් බවද පෙන්වා දෙයි. ද්‍රවිඪයන් ක්‍රි.පූ. 500 පමණ බලකිස්ථානය හා තදාසන්න ප්‍රදේශවලින් මුහුදු මාර්ගයෙන් ඉන්දියාවට පැමිණ ඇත. නමුත් එයට පෙර ද ඉන්දියාවට ආර්යයන් පැමිණ ඇත. එබැවින් විජයා කුමරියද ආර්ය විය හැකිය. මෙම මතය පිළිගැනීම උභහටය.

III. ඉදිරිපත් කර ඇති භාෂාත්මක සාධක ද එතරම් අර්ථවත් නැත. ද්‍රවිඪයේ එන "ශුවඩ්" "යන්නෙන්" "හෝඩ්" ශබ්දය නිර්මාණය කරගෙන ඇති බව පෙන්වා දෙයි. නමුත් ශුවඩ් යනු "අර්ථය ලියූ පොත" අරුත් දනවයි. වණ්මාලාව සඳහා යොදන්නේ "වර්ණමාලෙ" "අක්ෂරවර්" යන්නයි.

IV. ද්‍රවිඪ භාෂාවේ මහාප්‍රාණාක්ෂර දක්නට නැත. සිංහලයේ මුල් යුගයේද මහාප්‍රාණාක්ෂර නොතිබෙන්නට හේතුව ද්‍රවිඪ භාෂාවෙන් සිංහල භාෂාව සම්භවය වූ නිසා යැයි දක්වති. නමුත් ප්‍රාකෘත/පුරාතන සිංහල භාෂා යුගවල අතරින් පතර

මහාප්‍රාණාක්ෂර යෙදී ඇත. මධ්‍යතන යුගයේ බෙහෙවින් මහාප්‍රාණාක්ෂර යෙදුණි. නමුත් පිළිගත මතය වන්නේ ප්‍රාකෘත පුරාතන යුගවල මහාප්‍රාණාක්ෂර නොවූ බවයි.

- V. ඉන්දු ආර්ය භාෂාවන්හි විශේෂය පදයේ ලිංග, විභක්ති, වචන විශේෂණ පදයද ගනී. නමුත් ද්‍රවිඩ භාෂාවේ එවැනි තත්වයක් දක්නට නැත. මුල් සිංහලයේද එය නොවිණැයි මත දක්වමින් සිංහලය අනාර්ය භාෂාවකින් උපත ලැබී තර්ක කරති. (ප්‍රමාණවත් නොවන මතයකි.)
- VI. ශ්‍රී ලාංකීය සම්බන්ධතාවක් දක්වන අම්මා, අප්පා, අයියා, අක්කා, ආදී වචන ද්‍රවිඩ වචනයන්ය. එය ජනතාව බොහෝ කාලයක් මෙරට විසීම හා ඔවුනොවුන් විවාහ ශ්‍රී ලාංකීන්ව ඇති කර ගැනීමත් නිසා ඇති විය. සංස්කෘතික හා සාමාජික, ආර්ථික, දේශපාලනික, දැඩි සම්බන්ධතාව නිසා පසුකාලීනව මෙවැනි වචන සිංහලයට වැද්ද ගැනීම වැළැක්විය හැකි කරුණක් නොවේ.
- VII. සිංහලයේ පවතින සමහර ක්‍රියාරූප ද්‍රවිඩ ශ්‍රී ලාංකීන්වයක් පෙන්නුම් කෙරේ. දම-ල-අන් ආදී ධාතුවලින් නිර්මාණය කරගන්නා ක්‍රියාරූප දෙමළෙහි -විඩු- පෝඩු එක්කිරීමෙන් සෑදෙන ක්‍රියාරූපයන්ට සමාන වේ. (කියාලායි, බලාගනී, ගිලදමයි) සමහර ධාතු ප්‍රකෘති දෙමළෙන් සිංහලයට උපකාරක පද වශයෙන් යොදා තල්ලු කරනවා , පුවටු කරනවා, කුලප්පු කරනවා (කුලප්පු කිරින්න) ආදී වශයෙන් යෙදී ඇත.
- VIII. භාව කාරක කෘදන්ත වන- ලබ- ධාතුවෙන් කර්ම කාරක ක්‍රියාරූප දෙමළ භාෂාවේ -පඩු -ධාතු ප්‍රයෝගයට සමාන වේ. එසේම නාම පදයක් සමග -කර- ධාතුවෙන් සෑදෙන ක්‍රියාපද සමීප වන්නේ ආර්ය භාෂාවන්ට වඩා ද්‍රවිඩ භාෂාවටය. (පව් කරන්නේය, පාඩුවක් කළේය.)
- IX. සෝණාක්ෂර වෙනුවට අසෝණාක්ෂර යෙදීමද ද්‍රවිඩ භාෂා ආභාසයෙන් සිදු කරන ලද්දකි.
භාණ්ඩාගාරික > බඩකරික
නාගමභාරාජ > නකමහරජමහ
- X. සමහර සිංහල ව්‍යාකරණ ඊති ද්‍රවිඩ විසරණ ඊතිවලට අනුරූප වේ. ද්‍රවිඩයේ විබන් ප්‍රත්‍යය දෙවර්ගයකි. උරුපු/සොල්ලුරුපු වශයෙනි. සිංහලයේද දෙවර්ගයකි. විභක්ති ප්‍රත්‍යය හා නිපාතයෝග යයි. සිංහල පෙර ඒක/බහු/යේ යෙදෙන තෙමේ -කොමෝ -තුමු යන පද විශේෂය ආර්ය භාෂාවන්ට වඩා සමීප වන්නේ ද්‍රවිඩ භාෂාවටය.

ආනවන්	= තෙමේ
ආනවල්	= තෙමේ
ආනවර්ගල්	= කුමු

XI. ද්‍රවිඪ වචන රාශියක් සිංහලයේ දක්නට ඇත.

ගෙන්දගම්, පන්දම්, අසමෝදගම්, බණ්ඩක්කා, මුරුංගා, විලක්කු, සාදික්කා, මාමා, මස්සිනා, ආච්චි, අප්පච්චි, ආප්ප, පිට්ටු, වරකා, කෝලිකුට්ටු, චිත්ත, හැටට, අදිකාරම්, මුදලි හෙට්ටි, අම්බලම්, ඉඩම්, කුඩ.

මේ අදහස් නිසා සිංහල භාෂාවේ ආරම්භයට ද්‍රවිඪ භාෂා සම්බන්ධයක් දැක්වීමට උගත්හු උත්සහ ගත්හ.

සිංහල භාෂාවේ ආරම්භය කෙසේ සිදු වුව ද, පිළිගත හැකි ලිඛිත සාක්ෂි හමු වන්නේ ක්‍රි. පූ. 03 වැනි සියවසින් මෙපිට බව අපි ඉහත දී සඳහන් කෙළෙමු. එබැවින් භාෂාවේ පරිණාමය කළ දෙස් විදෙස් වාග්වේදී හු සාමාන්‍ය දෘෂ්ටියට හසු නොවන්නා වූ කඩකුරාවන්ගෙන් වැසී ගිය අපවත් වූ තත් භාෂාත්මක සංසිද්ධි පසෙක දා පරිණාමීය යුග බෙදීම් කළෝ ක්‍රි. පූ. 03 වැනි සියවසෙන් මෙපිට ය. එහි දී බහුතර සම්භාවනාවට පාත්‍ර වූයේ විල්හෙල්ම් ගෙගර් පඬිකුමාගේ යුග බෙදීම් පිළිවෙළට යි. "ශ්‍රී සුමංගල ශබ්ද කෝෂ" ප්‍රස්තාවනාවේදී තත් ක්‍රම න්‍යාය සෝරත හිමියෝ මෙසේ උපුටා දැක් වූහ.

1. සිංහල ප්‍රාකෘත අවධිය - ක්‍රිස්තු වර්ෂයෙන් යට 02 වැනි ශත වර්ෂයේ පටන් ක්‍රි.ව. 03 වැනි හෝ 04 වැනි ශත වර්ෂය දක්වා
2. පුරාතන සිංහල අවධිය - ක්‍රි.ව. 04 වැනි ශත වර්ෂයේ පටන් ක්‍රි.ව. 08 වැනි ශත වර්ෂය දක්වා
3. මධ්‍යතන සිංහල අවධිය - ක්‍රි.ව. 08 වැනි ශත වර්ෂයේ පටන් ක්‍රි.ව. 13 වැනි ශත වර්ෂයේ මැද භාගය දක්වා
4. නූතන සිංහල අවධිය - ක්‍රි.ව. 13 වැනි ශත වර්ෂයේ මැද භාගයේ පටන් අද දක්වා¹²

ක්‍රි.ව. 1937 දී විල්හෙල්ම් ගෙගර් පඬිකුමා "රාජකීය ආසියාතික" සඟරාවට "සිංහලයේ වාග් විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ" මැයෙන් ලියූ ලිපියෙහි තත් යුග බෙදීම තවදුරටත් සංශෝධනය කොට ඇත. "සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය" නම් ග්‍රන්ථයේ දී මහාවායඪී විමල් ජී.බලගල්ලේ මහතා එම යුග බෙදීම් න්‍යාය මෙසේ උපුටා දක්වයි.

1. සිංහල ප්‍රාකෘත යුගය - ක්‍රි.පූ. 3/2 සියවස සිට ක්‍රි.ව. 4/5 සියවස දක්වා
2. පුරාතන සිංහල යුගය - ක්‍රි.ව. 4/5 සියවස සිට ක්‍රි.ව. 08 සියවස දක්වා
3. මධ්‍ය සිංහල යුගය - ක්‍රි.ව. 08 සියවස සිට ක්‍රි.ව. 13 සියවස දක්වා
4. සම්භව සාහිත්‍ය යුගය - ක්‍රි.ව. 13 සියවස මැද සිට ක්‍රි.ව. 17 සියවස දක්වා

5. නූතන සිංහල යුගය - ක්‍රි.ව. 17 සියවස සිට අද දක්වා¹³

“සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම” තුළින් “මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ” මහතා සිංහල භාෂාවේ පරිණාමීය යුග ශබ්ද කෝෂවලට අනුව ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ මෙසේ ය.”

1. සිංහල ප්‍රාකෘත අවධිය - ලක්දිව ගුහා ලිපි හා සෙල් ලිපි භාෂාව
2. ප්‍රථම සිංහල අවධිය - ප්‍රාකෘත ස්වරූපයෙන් මධ්‍යතන යුගයේ සිංහලය තෙක් විකාශනය වුණු භාෂාව ප්‍රථම සිංහලය නම් වෙයි.
3. මධ්‍යම සිංහල අවධිය - අට වන සියවසෙහි පටන් දහ තුන් වැන්න තෙක් වැඩුණු බව ය.
4. නූතන සිංහල අවධිය - දහතුන් වැනි ශත වර්ෂයේ මැද පටන් වර්තමානය තෙක්¹⁴

දෙස් විදෙස් උගතුන්ගේ බෙදීම් ක්‍රමයට ගොදුරු වූ සිංහල භාෂාවේ පරිණාමය පිළිබඳව නවතම අභිසංස්කරණ ක්‍රම න්‍යායක් එක් කළෝ මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ල සූරිහුය. “සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය” නම් ග්‍රන්ථයෙන් තත් ක්‍රම න්‍යාය ඉදිරිපත් කරයි.

සිංහල භාෂා ඉතිහාසයේ සංශෝධිත යුග බෙදුම

I. සිංහල ප්‍රකෘත යුගය:	ක්‍රි.පූ. 3 සි.	- ක්‍රි. 7/8 සි.
(1) පූර්වාචාර්ය	ක්‍රි.පූ. 3 සි.	- ක්‍රි. 2/3 සි.
(2) මධ්‍යචාර්ය	ක්‍රි.පූ. 2/3 සි.	- ක්‍රි. 5/6 සි.
(3) පශ්චිමචාර්ය	ක්‍රි.පූ. 5/6 සි.	- ක්‍රි. 7/8 සි.
II. මධ්‍ය සිංහල යුගය:	ක්‍රි. 7/8 සි.	- ක්‍රි. 18 සි.
(1) පූර්වාචාර්ය	ක්‍රි.පූ. 7/8 සි.	- ක්‍රි. 10/11 සි.
(2) මධ්‍යචාර්ය	ක්‍රි.පූ. 10/11 සි.	- ක්‍රි. 15/16 සි.
(3) පශ්චිමචාර්ය	ක්‍රි.පූ. 15/16 සි.	- ක්‍රි. 18 සි.
III. නූතන සිංහල යුගය:	ක්‍රි. 18 සි.	- අද තෙක්
(1) පූර්වාචාර්ය	ක්‍රි.පූ. 18 සි.	- ක්‍රි. 19 සි. මැද තෙක්
(3) පශ්චිමචාර්ය	ක්‍රි.පූ. 19 සි. මැද	- අද තෙක් ¹⁵

කෙසේ නමුත් මෙම යුග බෙදීම අධ්‍යයනය සඳහා ඉතා පහසු ක්‍රමයක් වන නමුත් ඒ පිළිබඳ උගත් අවධානය තාමත් යොමු වී නැති බව පෙනේ.

මෙහිදී අපගේ අවධානය යොමු කරනු ලබන්නේ සිංහල ප්‍රාකෘත යුගයේ භාෂා ලක්ෂණයන් පිළිබඳය. ශත වර්ෂ 07 ක් වැනි දීර්ඝ කාල පරාසයක් පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතුවා මෙන් ම භාෂාත්මක වශයෙන් ද යොමු කළයුතු අදහස් සංකීර්ණ ය. විවිධය. භාෂාවක් ජනතාව අතර භාවිත වීමෙන් හා තත් ජනතාව තවත් ජන කොටස් සමග සම්බන්ධතා පැවැත්වීමෙන් භාෂාත්මක වශයෙන් සිදුවන්නේ ද එහි මුහුණුවර ක්‍රමයෙන් වෙනස් ස්වරූපවලට බඳුන් කිරීමේදී අපට හමු වන්නේ ද, ඒ

ඒ කාල පරාසයක් තුළ සිදු වූ භාෂාත්මක වෙනස්වීම් ය. පිළිගත හැකි ඓතිහාසික හා පුරා විද්‍යාත්මක සාධක ඒ සඳහා බෙහෙවින් ඉවහල් කර ගත හැකි ය.

ගයිගර්ගේ යුග වර්ගීකරණයට අනුව සිංහල ප්‍රාකෘත යුගය වශයෙන් ගැනෙන්නේ ක්‍රි.පූ. 03 සිට ක්‍රි.ව. 04 වැනි ශත වර්ෂය තෙක් කාල පරාසය යි. මෙම යුගය සිංහල ප්‍රාකෘත යුගය වශයෙන් හැඳින්වෙන්නේ සමකාලීන ඉන්දීය ප්‍රාකෘතයන්ට සමාන ලක්ෂණ පෙන්වුම් කෙරෙන හෙයිනි. මෙම යුගයේ ලිඛිත සාක්ෂි ලෙස ලෙන් ලිපි හා පර්වත ලිපි කීපයක් ම පෙන්වා දීමට පුළුවන. මෙම මුල්ම ලිපිවල අක්ෂරයන්ගේ හැඩ ගැසීම හා සංවර්ධනය වූයේ දඹදිව තත්කාලීන ව ව්‍යවහාර වූ අක්ෂරයන්ගේ හැඩ ගැසීම හා සංවර්ධනයට සාපේක්ෂ ලෙසට යි.

“දැනට සොයා ගෙන තිබෙන ඉතා පැරැණි ශිලා ලිපි ක්‍රි.ව. යට 02 වැනි ශත වර්ෂයට අයත් බව නිශ්චය වශයෙන් කිය හැකියි.

ක්‍රි.ව. 02 වෙනි ශත වර්ෂය වනතුරු මුල් අවුරුදු 400 මුළුල්ලෙහි ලක්දිව ශිලා ලිපි ලියන ලද බ්‍රාහ්මී අක්ෂරයන්ගේ හැඩ ගැසීම වූයේ දඹදිව තත්කාලීන ලිපිවල අකුරු සංවර්ධනය වූ ක්‍රමයට ම ය.”¹⁶

මෙම යුගයේ භාෂාවේ විශේෂ ලක්ෂණ කීපයක් දැක ගැනීමට පුළුවන. සරලව ඇරඹූ ලේඛනය ප්‍රාකෘත යුගයේ අවසාන භාගය පමණ වන විට (ක්‍රි.ව. 3/4 සියවස) දීර්ඝ විස්තර සහිතව ව්‍යාප්ත වූ බවක් තත්කාලීන ශිලා ලිපි ආශ්‍රයෙන් දැක ගැනීමට පුළුවන. එබැවින් අධ්‍යයනයේ පහසුව පිණිස තත් කාලයට අයත් ශිලා ලේඛන කීපයක් පළමුව මෙහි උපුටා දැක්වීම මැනවැයි හැඟේ.

“ දෙවන පිය මහ රක්ඛිත ගමණි උති”¹⁷
(මිහින්තලා ලෙන් ලිපි - ක්‍රි.පූ. 3/2)

“දෙවන පිය මහ රක්ඛිත ගමණි - තිසහ පුත දෙවන පිය.
තිස - අබයහ ලෙණෙ අගන අනාගත වතු දිස ශගශ දිනෙ”¹⁸
(රිටිගල ලිපිය - ක්‍රි.පූ. 2/1)

“ දෙවන පිය ති (ස-මහ) රජහ මරු - මකණ කනෙ
දෙවනපිය පුතිකණ ගමණි අහය මහරජ (හ පුතෙ දෙවා)
න පි ය නක මහ රජෙ විහිරබ්ජකහි මුති ගුතික සහ
පරිවකක..... විහරති හිකු සගහ විසිති හමාණන (ය) යාකු
ව බවත වසවසික හාතික (ව) ..... (න) කටු දිනෙ ....”¹⁹

"සි පුවිය මහසෙන - මහරජහ පුත සර්මෙකවණ අබමහ රජ වත ලෙගිතක වතක - වස හි නකරහි උතර - පසහි කළහුමනක නියමතනහි සිය පුවිය කිණියෙහි නිකක කඩු බල ගමකෙහි වසනක අමෙතිපහෙජ සිවයහ පුත දෙවයහ යහිස පවය - නව - වහෙරකෙහි දින අරිය වස වටවි දෙ හකඩ දස අමණක වි උදි බයලි දස අමණ"²⁰
(තෝණිගල ලිපිය - ක්‍රි.ව. 4 සියවස)

මෙම යුගයට අයත් ශිලා ලේඛන බොහෝමයක් සොයා ගෙන ඇතත්, එයින් තෝරා ගත් කීපයක් පමණක් මෙහි ඇතුළත් කර ගන්නේ මෙම නිබන්ධනයේ කෙටි වීම අපේක්ෂා වෙනි. සිංහල ප්‍රාකෘත යුගයට අයත් භාෂා ලක්ෂණ බොහෝමයක් මෙම ශිලා ලේඛනවලින් අවබෝධ කර ගැනීමට පුළුවන. අවබෝධයේ පහසුව පිණිස තත් ලක්ෂණ මෙසේ පිඬු කොට සඳහන් කිරීමට පුළුවන.

1. එළු බස නියෝජනය කෙරෙන අක්ෂර මාලාවක් භාවිත කිරීම. නමුත් ඇතැම් තැනෙක මාතෘ භාෂාවන්හි පැහැන මහා ප්‍රාණාක්ෂර ද භාවිතයට ගෙන ඇත.

- මහරකඩහ - සිධම - හිකුසගහ -

2. සියලු වචන ස්වරාන්තයකින් අවසන් වීම. එහෙත් ප්‍රාකෘත ඉන්දීය භාෂාවන්හි ස්වරාන්තයකින් මෙන් ම හලාන්තයකින් ද වචන අවසන් කොට ඇත. මෙම කාරණදවය පිළිබඳ ව මහාවායඪී ජේ.බී. දිසානායක මහතා "සිංහල භාෂාවේ නව මුහුණුවර" ග්‍රන්ථයේ මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි.

"ඉන්දියාවේ සිටි කාලයෙහිදී "සංඝයාට" යන අදහස දෙන්නට යොදන ලද්දේ "සංඝස්ස" යන පදය යි. එහෙත් ලක්දිවට ආ සිංහලයන්ගේ උච්චාරණයෙන් "ඝ" වැනි මහාප්‍රණ ශබ්ද නැති වී ගියේ ය. මහප්‍රාණ "ධ" යන්න සහිත "ධම්ම" යන පදය එවක ලියවුණේ "දම" යනුවෙනි. මහප්‍රාණ "බ" සහිත "රක්ඛිත" යන පදය එවක ලිය වූනේ "රකිත" යනුවෙනි. "සංඝස්ස" යන පදයෙහි "ස්" යනුවෙන් අල් අකුරක් ද හමු වේ. එහෙත් පැරණිම ලෙන් ලිපිවල අල් අකුරු දක්නට නොලැබේ. එබැවින් "සංඝස්ස" යන්න සිංහලයෙහි "සගස" විය. "ධම්ම" යන නාමය "දම" විය. "උත්තිය" යන නාමය "උතිය" විය." .....²¹

3. දීර්ඝ ස්වර නො යෙදීම.

ආගත > අගත

ග්‍රාමණි > ගමණි

අනාගත > අනගත

නාග > නග

ස්තුප > තුබ

නමුත් ඇතැම් තැනෙක දීර්ඝ ස්වර යෙදී ඇත. හමාණන, භාටික වැනි වචන මහරත්මලේ පර්වත ලිපියෙහි දක්නට ලැබේ.

4. සංයුක්තාක්ෂර කේවල අක්ෂර බවට පත් වීම.

- පුත්‍ර > පුත්ත > පුත
- උක්පල > උප්පල > උපල
- මධ්‍යම > මජ්ම
- රක්ෂිත > රක්ඛිත > රකිත
- ධම්ම > දම

5. නිගහනීතය භාවිත නොකිරීම

- සංස > සග
- දෙවානංපිය > දෙවන පිය
- අරියවංස > අරියවස
- විංසති > විසති

6. සංස්කෘත 'ස' - 'ශ' - 'ෂ' යන උෂ්මාක්ෂර වෙනුවට මෙම යුගයේ භාවිත වූයේ 'ස' - 'ශ' යන්න පමණකි. නමුත් 'ස' වෙනුවට බොහෝ කොටම 'ශ' යොදා ගෙන ඇත. ශබ්ද කෝෂ කතුවරුන් පවසන්නේ ද මාගධී ප්‍රාකෘතයේ 'ශ' කාරය පමණක් යොදා ගත් බව යි.

- චතුදිශ - ශගශ -
- පුතශුතශ - මනපදශනෙ

7. ස්වර මධ්‍යයෙහි වූ 'ප' යන්න 'ව' බවට පත් වීම.

- වාපි > වෙව
- කභාපණ > කභවණ
- උපනිකේප > උවනිකේව

8. ව්‍යංජනයකට පූර්වයෙන් සිටි අනුස්වාරය හා අනුනාසිකය නොදැක්වීම.

- පරිභුඤ්ජක > පරිභුජනක
- සංස > සග
- පටිසන්ථාර > පටිසතර

නමුත් අනුස්වාරය හා අනුනාසිකය උච්චාරණයේ පවතින්නට ඇතැ යි ශබ්ද කෝෂ කතුවරු ප්‍රකාශ කරති.²²

9. කේවල 'ස' කාරය 'හ' කාරය බවට පත් වීම.

- සකඩ > හකඩ
- යසසනි > යහසනි
- පොසඵ > පොහොත

10. අසෝෂ ව්‍යංජන සෝෂ විමත්, සෝෂ ව්‍යංජන අසෝෂ විමත් සිදු විණ.

කාවරගාම > කජරගම	නගර > නකර
පාවීන > පජීන	නාග > නක
ථුපාරාම > තුබරබ	යාගු > යාකු
හද්දථුප > බදුතුව	භාණ්ඩාගාරික > බඩකරික

11. ණ > න විමත් න > ණ විමත් ඉන්දීය ප්‍රාකෘතයන් තුළ මෙන්ම සිංහල ප්‍රාකෘතයේ ද දක්නට ලැබේ.

රොහිණී > රොහිනි
ලයන > ලෙණ
අන්කස්ථ > අණිකට

12. විභක්ති කීපයකම ඉන්දීය ප්‍රාකෘතයට සමීප විබත් ප්‍රත්‍යය ගැනීම.

අශෝක ප්‍රාකෘතයේ පැණෙන - ඵ - ප්‍රත්‍යය සිංහල ප්‍රාකෘතයේ පෙර විබත් ප්‍රත්‍යයන් වශයෙන් යෙදී ඇත.

- 'ශුමනන පුතෙ' - (ක්‍රි.පූ. 03 - වෙස්සගිරි ලිපිය)
- 'පරුමක තිශෙ' - (ක්‍රි.පූ. 01 - නාලල්පොත)
- 'වහබ රජහ පුතෙ' - (ක්‍රි.ව. 01 - විහාරෙහල)

- ඵ - විබත් ප්‍රත්‍යය පුල්ලිංග සඳහා පමණක් නොව නපුංසක ලිංග පෙර විබත් නාම පද, හැඳින්වීම පිණිස ද භාවිත කොට ඇත.

ලෙණෙ - දනෙ - තුබේ - ආදී නිදසුන්වලින් පෙනේ.

'ඉ' කාරය ද, පෙර විබත් ප්‍රත්‍යය ලෙස ප්‍රාකෘත සිංහල යුගයේ දී භවිතයට ගෙන ඇත.

- 'වහබ මහ රජ' (ක්‍රි.ව. 1 පෙරියකුලම්)
- 'තිස මහ රජ පුති' (ක්‍රි.ව. 2 පාලුමැකිවිචාව)
- 'අරිට මහගම' (ක්‍රි.පූ. 01 වේවැල්තැන්න)

- අහ - ප්‍රත්‍යය පෙර විබත් බහු වචනය සඳහා ප්‍රාකෘත සිංහලයේ යොදා ගත් බව "සිගිරි ශි විවරණයේ" සෙන්රත් පරණවිතාන මහතා අවධාරණය කරයි.²³

කර්ම විබත වෙනුවෙන් ඵ - අ - ඉ ප්‍රත්‍යය ගත් බව "සුමංගල ශබ්දකෝෂ" ප්‍රස්තාවනාවේ සඳහන් වේ.

"කර්ම විභක්ති ඒක වචන ප්‍රත්‍යය (පා - අං වෙනුවට) අ විය.

ඉකාරන්ත ශබ්දයන් හි (පා - ඉං - වෙනුවට) ඉ විය."²⁴

ලෙණං > ලෙණ
වාපිං > වචි
ලෙණං > ලෙණෙ

කතු විබක් සඳහා පුරුෂ ලිංගික ශබ්ද කෙරෙත් 'එන' ප්‍රත්‍යය ද ස්ත්‍රී ලිංග ශබ්ද කෙරෙත් 'ඉය' ප්‍රත්‍යය ද බහු වචන ප්‍රත්‍යය සඳහා 'එහි' ප්‍රත්‍යය ද යොදා ගත් බව කුරුණව ධම්මරත්න හිමියෝ පෙන්වා දෙති.²⁵

'දමරකිතෙන කරපිතෙ ශගඟ' (ක්‍රි.පූ. 2 වැලියාය)

තිස්සාය > තිසය

සුමනාය > සුමනය

'එතෙහි කරතෙ අරිට මහගම' (ක්‍රි.පූ. 01 වේවැල්තැන්න)

පාලියෙහි (අ) ස්ස යනුවෙන් ද ප්‍රාකෘතයෙහි 'සස' යනුවෙන් ද භාවිත වූ සපදන් විබක් ප්‍රත්‍යය සිංහල ප්‍රාකෘතයෙහි 'අස - අහ' යනුවෙන් ව්‍යවහාර කෙරිණ.²⁶

සංසස්ස සගස හෝ ශගඟ

චතුදිසඟ ශගඟ දිනෙ

එසේම හට - අට - ට යන ප්‍රත්‍යය ද සපදන් විබක් අර්ථය දැනවීම පිණිස ප්‍රාකෘත යුගයේ භාවිතයේ තිබුණි. එය සංස්කෘත පාලි භාෂාවලින් බිඳී ආවකි.

අර්ථාය > අථාය > අටය > හට > ට

'බිකු සගහටය දිනෙ' (ක්‍රි.ව. 01 විහාරේගල)

'විසිති හමානනය' (ක්‍රි.ව. මහරත්මලේ)

'බුකුසගහටය' (ක්‍රි.ව. 02 පාලුමැකිව්වා)

සම්බන්ධාර්ථය වෙනුවෙන් ශ/ස/හ ප්‍රත්‍යය ඒකවචනයේ ද 'අන' ප්‍රත්‍යය බහුවචනයේ ද යෙදී ඇත.

"පරමක නදික පුකඟ පරමක මිතඟ ලෙණෙ" (ක්‍රි.පූ. 01 කුඩුම්බිගල)

"තලදර නගහ පුත දෙවහ ලෙණෙ"²⁷ (ක්‍රි.පූ. 03 වෙස්සගිරිය)

ශ/ස ප්‍රත්‍යය පාලියේ ස්ස ප්‍රත්‍යයෙන් බිඳී එන්නට ඇතැයි තීරණය කිරීමට පුළුවන. 'ආනම්' ප්‍රත්‍යයෙන් 'අන' ප්‍රත්‍යය බිඳී එන්නට ඇත.

පුත්‍රානාම් > පුතන

ගෘහපතිකානම් > ගහපතිකා

එසේම ආධාර විබක් ප්‍රත්‍යය ලෙස මේ යුගයේ භාවිත වූයේ ශි/සි/හි/එ/එහි/ ප්‍රත්‍යයන් ය.

උපලගමසි

නගරසි

අතනෙහි

පනදගමහි

ප්‍රාකෘත සිංහල භාෂා යුගයෙහි භාවිත වූ ක්‍රියා පද කීපයක් ද දැක ගැනීමට පුළුවන. බහුල වශයෙන් යොදාගෙන ඇත්තේ අතීත කෘදන්ත හා පූර්ව ක්‍රියා ප්‍රත්‍යය බව පෙනේ. එහෙත් එම ක්‍රියා ප්‍රත්‍යය හමුවන්නේ ද සීමිත ප්‍රමාණයකිනි.

අතීත කෘතීන් ක්‍රියා,

- දන්ත > දින්න > දිනෙ
- නිර්යාත > නියාත > නියතෙ
- ප්‍රතිෂ්ඨිත > පතිටිත
- කාරාපිත > කරපිත
- කෘති > කටෙ

පූර්ව ක්‍රියා රූප

'අය' 'ඉය' ප්‍රත්‍යය මගින් පූර්ව ක්‍රියා රූප සකසා ගෙන ඇත.

- කරය > (කැර)
- කඩය > (කඩා)
- කණවය > (කණවා)

ප්‍රාකෘත යුගයේ පශ්චාත් භාගය වන විට මුල් ක්‍රියා ප්‍රත්‍යය අපවත් වී ඇති බව බොහෝ උගතුන්ගේ පිළිගැනීම යි. ඉන්දීය ප්‍රාකෘතයේ සිට පැමිණි ක්‍රියා පද අතරින් පතර හෝ හමු වෙන බව ඇතැම් පදවලින් පෙනේ.

ප්‍රා > විරං තිට්ඨති, පා > විරං තිට්ඨති, සිං.ප්‍රා > විරච්චති.

මේ අයුරෙන් සිංහල ප්‍රාකෘත අවධිය පසුකාලීන අවධියට වඩා සංකීර්ණ භාෂා ලක්ෂණ පෙන්වුම් කෙරෙන යුගයක් බව පෙනේ.

ඉන්දීය ප්‍රාකෘතයන්හි භාෂා ලක්ෂණ පදනම් කර ගෙන ආරම්භ වූ සිංහලය ක්‍රමයෙන් සිංහලට පමණක් ආවේණික ලක්ෂණවලින් පෝෂණය වීමට අඩිතාලම සැකසුණු යුගය වශයෙන් ප්‍රාකෘත යුගය හැඳින්වූව ද එහි වරදක් නැතැ යි හැගේ. සරලව ඇරඹී ලිඛිත භාෂාවෙහි සංවර්ධනාත්මක අවස්ථාවන් ද මේ යුගය තුළදී ම දැකිය හැකි ය. අශෝක ප්‍රාකෘතයට ද ඉන්දියාවේ ඇතැම් ප්‍රාකෘත භාෂාවලට ද එමෙන් ම සිංහල ප්‍රාකෘතයට ම පමණක් ම උරුම වූ ලක්ෂණවලින් ද යුක්ත සංකීර්ණ භාෂා ලක්ෂණ ප්‍රකට කරන භාෂා යුගය වශයෙන් සිංහල ප්‍රාකෘත යුගය හැඳින්වීම යුක්ති යුක්ත ය. විශේෂයෙන් ම මේ යුගයේ නිපන් - තසම - තබව ශබ්ද රාශියක් ම හමු වෙන බව ද පෙනේ.

ආන්තික සටහන්

¹ විමලකීර්ති හිමි, මැදඋයන්ගොඩ, සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය, 1965, ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, පිට 04.

² ධම්මරතන හිමි, කුරුණව, සිංහල සඟරාව, 1992 - 93, කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය, පිට 04.

³ පෙරේරා ජී, තියඩෝර්, සිංහල භාෂාව, 1932, ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, පිට 07.

⁴ ශ්‍රී සුමංගල ශබ්ද කෝෂ ප්‍රස්තාවනාව, ප්‍රථම භාගය, 1937, ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය.

⁵ සිංහල මහාවංශය, 1994, ශ්‍රී සුමංගල, බටුචන්ද්‍රඩාවේ දේවරක්‍ෂිත, රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, පරි.14, පිට 64.

- 6 සෝමානන්ද හිමි, තෙරපැහැ, සිංහලයේ පරිණාමය, 1961, ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, පිට 74.
- 7 විමලකීර්ති හිමි, මැදඋයන්ගොඩ, සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය, 1965, ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, පිට 07.
- 8 වික්‍රමසිංහ, කේ.ඩී.පී, සිංහල හා රාජ්‍ය භාෂාව, 1956, ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, පිට 41.
- 9 EPIGRAPHIA ZEYLANICA 1943, - Vol - V - p - 220.
- 10 සෝමානන්ද හිමි, තෙරපැහැ, සිංහලයේ පරිණාමය, 1961, ඇම්.ඩී.ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, පිට 77.
- 11 සුමනසාර හිමි, තිඹිරිවැව, සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණ, 1996, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ, පිටු 33-34.
- 12 ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂ ප්‍රස්තාවනාව, ප්‍රථම භාගය, 1937, ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය.
- 13 බලගල්ල, විමල් ජී, සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය, 1992, ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ, පිට 38.
- 14 වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්, සිංහල සාහිත්‍යයේ නැඟීම, 1963, සමන් ප්‍රකාශකයෝ මහරගම, පිට 21.
- 15 බලගල්ල, විමල් ජී, සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය, 2006, ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ, පිට 62.
- 16 ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂ ප්‍රස්තාවනාව, ප්‍රථම භාගය, 1937, ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය.
- 17 EPIGRAPHIA ZEYLANICA 1943, - Vol - V - p - 220
- 18 EPIGRAPHIA ZEYLANICA 1994, - Vol - I - p - 19
- 19 EPIGRAPHIA ZEYLANICA 1994, - Vol - I - p - 61, 62
- 20 EPIGRAPHIA ZEYLANICA 1987, - Vol - III- p - 177, 178
- 21 දිසානායක, ජේ.බී, සිංහල භාෂාවේ නව මුහුණුවර, 1996, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, පිට 3 - 4.
- 22 ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂ ප්‍රස්තාවනාව, ප්‍රථම භාගය, 1937, ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය.
- 23 පරණවිතාන, සෙනරත්, සීගිරි ගී විවරණය, 1962, ලංකාණ්ඩු මුද්‍රණාලය, පිට 156.
- 24 ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂ ප්‍රස්තාවනාව, ප්‍රථම භාගය, 1937, ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය.
- 25 ධම්මරතන හිමි, කුරුණෑව, සිංහල සඟරාව, 1992/93, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, පිට 19.
- 26 ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂ ප්‍රස්තාවනාව, ප්‍රථම භාගය, 1937, ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය.
- 27 EPIGRAPHIA ZEYLANICA 1943, - Vol - V

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

01	සිංහලයේ පරිණාමය	තෙරපැහැ සෝමානන්ද, ඇම්.ඩී.ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ - 1961.
02	ශ්‍රී සුමංගල ශබ්ද කෝෂය	ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය, 1937.
03	සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය	මැදඋයන්ගොඩ විමලකීර්ති, කඩවැද්දුව සුමංගල, ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, 1965.

04	සිංහල සාහිත්‍ය වංශය	පුංචිබණ්ඩාර සන්නස්ගල, ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය - කොළඹ, 1961.
05	සිංහල භාෂාව	තියඩෝර් ජී.පෙරේරා, ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, 1932.
06	සිංහල හා රාජ්‍ය භාෂාව	කේ.ඩී.පී. වික්‍රමසිංහ, ගුණසේන හා සමාගම, කොළඹ, 1956.
07	සිංහල භාෂාවේ නව මුහුණුවර	ජේ.බී. දිසානායක, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, 1996.
08	සිංහල භාෂාවේ ප්‍රභවය හා ප්‍රවර්ධනය	විමල් ජී. බලගල්ලේ, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, 1996.
09	සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය	විමල් ජී. බලගල්ලේ, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ, 1992.
10	සිංහල සාහිත්‍යයේ නැඟීම	මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, සමන් ප්‍රකාශකයෝ, මහරගම, 1963.
11	සීගිරි ගී විවරණය	සෙනරත් පරණවිතාන, ලංකාණ්ඩු මුද්‍රණාලය, 1962.
12	සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය	තිඹිරිවැව සුමනසාර, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ, 1996.
13	සිංහල මහා වංසය	ශ්‍රී සුමංගල, බටුචන්ද්‍රාඩාවේ දේවරක්ෂිත, රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 1994.
14	සිංහල ප්‍රාකෘතය	මොරටුවේ සාසනරතන, අතුල මුද්‍රණාලය, කොළඹ, 1956.

ආශ්‍රිත සඟරා

01.	සිංහල සඟරාව	- කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, 1992/93.
02.	වාග්විද්‍යාත්මක ලිපි	- සම්භාව්‍ය ප්‍රකාශන - කැලණිය. 1996.
03.	නුවණ, 1 වෙළුම - 8 කලාපය,	- අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, 1997. නොවැම්බර්.
04.	සංස්කෘතික පුරාණය	- 1 වෙළුම, 5 වන කලාපය, සංස්කෘතික ත්‍රිකෝණ චන්‍ද්‍රමාසිකය, මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල, 1993, ජනවාරි - මාර්තු.